

Travellers Leaflet

Follow us on

Na o hloka go laodiša eng?

Motho yo mongwe le yo mongwe yo a etelago go tsenaga goba go tšwa ka ntle ga Rephabliki ya Afrika Borwa swanetše go laodiša ntle le go dikadika:

- Dithoto ka moka (go akaretša dithoto tša motho yo mongwe) tšeo ka boyena goba a di tshwere ka boyena tšeo di rekilwego goba di hweditšwego mosetša goba ka sekepe, sefatanaga goba ka lebenkeleng le lengwe le le lengwe leo le rekišago dithoto tšeo di sa tšhelelwago; di fetotšwego, tšweleditšwego goba di lokišitšwego mosetša, ge di fihla.
- Dithoto tšeo di sa dumelwago, di thibetšwego goba di laotšwego ka fase ga molao ofe goba ofe
- Dithoto tšeo di swanetšego go laodišwa pele di tloga ka go Rephabliki.

Pele ga ge di tloga, dithoto ka moka tšeo moeti a sepelago le tšona go feta mellwane ka moka ya Rephabliki, go akaretša dithoto tšeo di:

- Tshwerwego legatong la motho yo mongwe
- Beakantšwego go kaonafaditšwa, tšweleditšwa goba go lokišwa moše
- Dumelwago, di thibetšwego goba di laolwago ka fase ga molao
- Dithoto tšeo motho yo a tsenega ka go Rephabliki, a bego a hloka go laodiša ge a tsena ka go Rephabliki.

Baeti ba swanetše, ge ba kgopelwa ke moofisiri wa khasomo, ba fe moofisiri ditlabakelwana ka moka tša go nyalelana le dithoto tše bjale ka ditlankana, ditokumente tša senamelwa, bohlatse bja tefelo go morekiši, lengwalo la taolelo le diphemiti tšeo di hlokegago go dithoto tšeo. Go išapele moeti o swanetše go fetola ka botlalo le ka nnete dipotšišo ka moka tšeo di botšišwago ke moofisiri gape, ge go hlokega gore moofisiri yoo a dire bjalo, a tšweletše le go bula dithoto tšeo bakeng sa go ditlahloba ke moofisiri yoo, gomme o tla lefela makgetho ao le metšhelo yeo e lekotšwego ke moofisiri yoo, ge eba go a hlokega.

Na diputseletšo tša gago tša lekgetho la go se lefelwe ke dife?

Diputsetšo tša motšhelo wa go se lefelwe di dirišwa fela go dithoto tša go dirišwa ke mong goba bjale ka dimpho tšeo di lego morwalong wa moeti tšeo di laodišitšwego ke modudi yo a boyago le baeti bao e sego badudi bao a etelago Rephabliki.

Dithoto tše di latelago tšeo di tlišitšwego mo nageng tšeo di laodišitšwego ke baeti ka gare ba merwalo yeo e felešetšwago di ka lokollowa go se lefele makgetho a tlišogae afe goba afe le Motšhelo wa Tlaleletšo ya Boleng (VAT);

- Dithoto tše dimpsha tša palomoka ya boleng bja go se fete R5 000 motho yo mongwe le yo mongwe
- Beine ya go se fete dilitara tše 2 motho yo mongwe le yo mongwe
- Dino tša dipiriti le dinotagi tše dingwe, palomoka ya bontši bja go se fete litara e 1 motho yo mongwe le yo mongwe
- Disekerete tša go se fete 200 le disikara tša go se fete tše 200 go motho yo mongwe le yo mongwe
- Disekerete tša 250 g goba motsoko wa peipi go motho yo mongwe le yo mongwe
- Phefumu ya go se fete 50 ml le *eau de toilette* ya go se fete 250 ml go motho yo mongwe le yo mongwe

Beine, dipiriti le dinotagi tše dingwe, ditšweletšwa tša motsoko le diphefumu tšeo di tlišitšwego mo nageng tšeo di fetišitšwego palo yeo e beetšwego di swanetše go tlošwa ka tekanyo ya lekgetho yeo e laeditšwego ka go Šetšulu ya Nom. 1 ("Tharifi") go Molao wa Khasomo le Motšhelophahlogae wa Nom. 91 wa 196. Dithoto tšeo di laodišitšwego ka godimo gantši di šupetšwa gore ke didirišwa goba dithoto tša go tura gomme tekanyo ya lekgetho e ka ba godimo kudu ge eba baeti ba fetiša palo gomme ba lefela makgetho a tlišogae ka tekanyo ya makgetho ao a laeditšwego ka go tharifi.

Le ge eba dithoto di rekilwe ka lebenkeleng la ka gare la go se lefiše lekgetho, putsetšo ya go se lefišwe lekgetho e sa dirišwa ge dithoto di fihla.

Lemoga: Putseletšo ya lekgetho la go se lefelwe yeo e dirišwago go dithoto tše dimpsha goba tša go dirišwa tša boleng bja R500 motho yo mongwe e dirišwa ka tlaleletšo ya putseletšo ya lekgetho la go se tšhelelwe leo le dirišwago go dithoto tšeo di dirišegago.

Na kelo ya gago ya tekanyo ya go lekanela ke efe?

- Ge eba o na le dithoto tša go fetiša R5000 ya putseletšo ya lekgetho la go se tšhelelwe eupša e sa fete R20 000.00, o ka kgetha go lefela lekgetho la khasomo ka tekanyo ya lekgetho ka botlalo la ka fase ga 20% (tekanyo ya go lekanela) ka tokollo ya tefelo ya VAT go na le gore o tloše dithoto ka tekanyo ya lekgetho

leo le laedišwego ka go Šetšulu ya Nom. 1 ("tharifi") go Molao wa Khastom le Motšhelophahlogae wa Nom. 91 wa 1964

- Dithoto tšeo di fetišitšego dikelo tša tekanyo ya go lekanela ya morumo wa R20 000, di lefela makgetho a tlišogae le VAT go ya ka tlhaloso Mokgwatšhomo wa Kwano (*Harmonised System*) le maemo a setlogosa dithoto.

Maemo a diputseletšo tša go se lefedišwe lekgetho

- Diputseletšo tša go se tšheledišwe tša go nyalelana le dithoto tše dimpsha goba tše di dirišitšwego di dumelwa fela ga tee go motho yo mongwe le yo mongwe mo matšatšing a 30, go latela hlokgalalo ya go se fete diiri tše 48 go tšwa ka Afrika Borwa
- Putseletšo ya tekanyo ya go lekana e dumelwa fela mo matšatšing a 30 gomme e ka se dirišwe go dithoto tšeo di tlišitšwego gae ke batho bao ba boyago ka morago ga go se bonagale ka fase ga diiri tše 48
- Diputseletšo tša go se tšheledišwe tša go nyalelana le beine, dino tša dipiriti le dinotagi tše dingwe, ditšweletšwa tša motsoko le diphefumu di dumelwa fela gate go motho yo mongwe le yo mongwe mo matšatšing a 30, go latela hlokgalalo ya go se fete diiri tše 48 go tšwa ka Afrika Borwa
- Dithoto di swanetše go rwalwa bjale ka morwalo wa go felesetšwa.
- Diputseletšo tša metsoko goba dinotagi ga di dumelwe go batho ba ka fase ga mengwaga ye 18.

Na go direga eng ka dilo tša go dirwa ka matsogo?

- Baeti ba ka tlišagae dithoto tša go dirwa ka matsogo bjale ka mekgopha, magong, plastiki, maswika goba galale ya go fihla go 25kg bakeng sa morero wa thekišo ntle le go lefela makgetho goba metšhelo.

Go diragala eng ka dithoto tšeo di tšenago ka nageng lebakanyana?

O ka kgopelwa go tlhoma tipositi ya kheše bjale ka sekhurithi go akaretša kgonagalo ya lekgetho la tlišogae goba VAT go dilo tše dingwe tšeo di tlišitšwego mo nageng lebakanyana Pušetšo morago ya gago ya tefelo e tlo lefela morago ga tlišetšo ya gore dithoto di tlogile mo nageng.

Go fihlelela lenaneo la "Customs external Policy Traveller Processing SC-PA-01-11", etela letlakala la Khastomo go wepsaete ya SARS www.sars.gov.za

Dithoto tše di sa dumelwe go thibelwa

- SARS e laola go se dumelwe le dithibelo tše itšeng legatong la dikgoro tše mmalwa tša mmušo, ditheo le dihlopha
- Go se dumelwe go ra gore dithoto ga di dumelwe go tsena goba go tšwa ka Afrika Borwa.
- Go thibelwa gora gore dithoto di ka dumelwa go tsena goba go tšwa ka Afrika Borwa ka fase ga maemo a itšeng mohlala, phemiti goba setifikeiti di a hlokega.

Go fihlelela lenaneo la "Prohibited and restricted goods SC-CC-32", etela letlakala la Khastomo go wepsaete ya SARS www.sars.gov.za

Lemoga: Bagwebi le Baeti ba swanetše go lemoga Molao wa Dithoto tša Ekišo Nom. 37 wa 1997, wo o laetšago gore dithoto tša khwalithi ya fase tšeo di dirilwego goba di rekišitšwego ka fase ga leswaoina le lengwe, ntle le tumelelo ya mong wa leswaoina, ke tlolo ya molao yeo ditshepetšo tša semolao tša selegae le/goba tša bosening di ka tšewago kgatlhanong le molatofatšwa.

Dithibelo tša kheše

- Moeti o dumelwa go laodiša le go swara fela palotlalo ya R25 000.00 kharensi ya naga ya ka ntle ya go se kgaoletšwe, ge eba a tsena goba a e tšwa ka Afrika Borwa.
- Moeti o tla laodiša ge eba o swere goba a se a sware mo go yena tšhelete ya pampiri, gauta, disekehurithi goba kharensi ya naga ya ka ntle, gape a tšweletše tšhelete ya pampiri efe goba efe, gauta, disekehurithi goba kharensi ya naga ya ka ntle yeo a e swerego
- Tšhelete ya pampiri ya ka Afrika Borwa e kgaoletšwe ge eba moeti o ya go / o tšwa nageng ya ka gare ga Lefelo la Tšhelete ya go Swana (CMA)
- Baeti ba eletšwa go ikgoganya le Panka ya Risefe ya Afrika Borwa go hwetša tumelelo pele ba ka sepela le kheše go rapalala le mellwane ya Afrika Borwa.
- Le ge eba ka sethekeniki ga go na kgaoletšo ya semolao ya gore o ka swara bokae sefofaneng, ge eba o eta ditšhabatšhabeng o swanetše go laodiša palo ya tšhelete ya go feta **\$10,000** go fomo ya gago ya khastomo,

gomme o itokišetše kgonagalo ya dipotšišo le khastomo goba ba tiišetšo ya molao go hlalosa palo ya tšhelete yeo o e swerego.

Yunione ya Dikhastomo tša Borwa bja Afrika (SACU)

Dinaga tšeo di lego ka fase ga Yunione ya Dikhastomo tša Borwa bja Afrika (SACU) ke Lesotho, Namibia, Afrika Borwa, Botswana le Eswatini

Baeti ba go tšwa go dinaga tša maloko a SACU ga di lefele makgetho a Khastomo gomme ba swanelwa ke go se tšhelele VAT go dithoto tša boleng bja R5 000.

Na nka ngwadiša neng bakeng sa khoutu ya khastomo?

- Pele ga ge dithoto di ka išwantle goba go tlišwagae, SARS e ka kgopela motho goba setheo go ba le laesense semmušo goba go ngwadiša pele a ka sepetša tiragalo yeo e laolelwago ka Molao.
- Motho, go akaretša moeti, yo a tlišagogae goba a išagontle dithot tšeo palomoka ya boleng bjo bo hlokegago go laodišwa bo ka fase ga R150 000 ka nako efe goba efe ya khalentara ga se e akaretšwe go dinyakwa tša ngwadišo ya semmušo.

Batho bao ba sa akaretšwago go dinyakwa tša ngwadišo ya semmušo ba ka diriša khoutu ya ngwadišo ya 70707070 ka fase ga mabaka a latelago:

- Ke motho wa tlhago
- O tsenya dithoto bakeng sa go dirišwa ka gae, go išantle sebakanyana goba go išantle
- Di laetšwe ka sekgobeng seo se filwego go molaokakanywa wa go tšena goba go fomo ya gagwe ya taodišo ya:
  - Nomoro tšhupetšo ya motšhelo ya Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa; goba
  - Nomoro ya boitšhupo ya Afrka Borwa, mo mabakeng ao e lego modudi wa Afrika Borwa goba modudi wa saruri wa ka go Rephabliki, goba nomoro ya tokumente ya pasepoto mo mabakeng a motho yo e sego modudi wa Afrika Borwa goba modudi wa saruri.

Go ngwadiša bakeng sa khoutu ya khastomo

- O swanetše go tlatša fomo ya DA 185: Fomo ya kgopeo: Ngwadišo / Go Laesensa ga bareki ba Khastomo le Motšhelophahlogae gammogo le tlhomelo ya maleba ya thekgo go DA 185; goba
- Diriša Mokgwatšhomo wa go Ngwadiša ka Elektroniki gomme o tlatše bešene ya DA185 le Tlhomelo ya thekgo ya maleba ya inthanete.
- Ka kgopelo šupetša go Dipholisi tša ka Ntle tše di latelago go www.sars.gov.za
  - *Customs Registration, Licensing and Designation SC-CF-19*
  - *Excise Licensing and Registration SE-LR-02*

Tefelamorago ya motšhelo go theko ya moeti

Motšhelo wa Boleng bja go Tlaleletšwa (VAT) ka tekanyo ya 15% e tšheledišwa go theko ya dithoto tše dintšī ka Afrika Borwa Baeti le baeng ba naga ya ka ntleba ka dira kgopelo go mafelo a go tšwa mo nageng bakeng sa tefelamorago ya VAT yeo e lefilwego. Setlankana sa motšhelo/bohlatshe bja tefelo bakeng sa theko ya dithoto se swanetše go tlhagišwa bakeng sa tlhahlobo ka go boema bja to tšwa

Na go tla diragala eng e nka se obamele dinyakwa tša Khastomo?

SARS e leka ka maatla go ruta le go tsebiša bagwebi ka ga boitlamo bja bona bja motšhelo ka dikamano tše mmalwa, go go thuša go boloka merero ya gago ya motšhelo e dule e le tseleng. Bagwebi bao ba hwetšwago ba sa obamele ba tla lebanwa ke Melawana ya Dikotlo ya Molao wa Khastomo le Motšhelophahlogae Nom. 91 wa 1964, wo o akaretšago faene goba kotlo ya bosenyi.

DISCLAIMER: The information contained in this leaflet is intended as guidance only and is not considered to be a legal reference, nor is it a binding ruling. The information does not take the place of legislation and readers who are in doubt regarding any aspect of the information displayed in the leaflet should refer to the relevant legislation, or seek a formal opinion from a suitably qualified individual.

Go hwetša tshedimošo enngwe o ka -

- Etela letlakala la Khastomo le Motšhelophahlogae go wepsaete ya SARS www.sars.gov.za
- Letšetša SARS Contact Centre
  - o Ge o letša mo nageng, go 0800 007277
  - o Ge eba o letša o le mosetša; go +27 11 602 2093 (fela magareng ga 8am le 4pm ka nako ya ka Afrika Borwa)

March 2021